

Asia: OKM/53/010/2018

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi yliopistoista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta sekä opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseksi yliopistojen perusrahoituksen laskentakriteereistä

Valtioneuvoston asetus yliopistoista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

1. Asetusluonnoksessa (5 §) esitetään, että yliopistolain 49 §:n 3 momentissa tarkoitetusta perusrahoituksesta 76 prosenttia määräytyisi toiminnan laajuuden, laadun ja vaikuttavuuden perusteella ja 24 prosenttia muiden koulutus- ja tiedepolitiikan tavoitteiden perusteella. Koulutuksen perusteella määräytyväksi rahoitusosuudeksi esitetään 42 % ja tutkimuksen perusteella määräytyväksi rahoitusosuudeksi 34 %. Strategiaperusteisen rahoituksen osuudeksi esitetään 15 % ja valtakunnallisten tehtävien osuudeksi 9 %.

Pidättekö ehdotusta tarkoituksenmukaisena?

Ei

Näkemyksiä, muutosehdotuksia tai muuta kommentoitavaa ehdotukseen 1:

Professoriliitto toteaa, että korkeakoulu-uudistusten vaikutusten arviointi julkaistiin 21.9.2018. Arvioinnin mukaan yliopistojen autonomian vahvistaminen edellyttäisi niiden rahoituksellisen autonomian vahvistamista. Myös OECD on suositellut Suomelle korkeakoulujen voimavarojen strategisen käytön parantamista pienentämällä tulosperusteista osuutta niiden rahoituksessa ja vähentämällä tulosperusteisen rahoituksen tahattomia kielteisiä vaikutuksia.

Liitto toteaa, että kansainvälisesti verraten suomalaisten yliopistojen rahoitus on poikkeuksellisen tulospainotteista, ja nyt tämä painotus lisääntyy entisestään, mikäli rahoitusmallia uudistetaan asetusluonnosten mukaisesti.

Yliopistojen itsehallinto sekä tieteen, taiteen ja ylimmän opetuksen vapaus on turvattu perustuslaissa. Asetuksella ei ole mahdollista kaventaa perustuslaissa turvattuja oikeuksia. Perustuslakivaliokunta on korostanut, että viranomaisten tulee tulkita kaikkia perusoikeuden käyttöä koskevia säännöksiä perusoikeusmyönteisesti. Edellä mainitun tulee näkyä korostetusti yliopistojen rahoitusmallissa. Rahoitusmallilla tulee pyrkiä siihen, että itsehallinto toteutuu myös käytännössä mahdollisimman laajana. Yliopistojen itsehallinto edellyttää riittävää koulutuksen ja tutkimuksen rahoitusosuutta. Tieteellinen tutkimus ja siihen perustuva yliopisto-opetus edellyttävät pitkäjänteisyyttä, jonka tulee näkyä myös rahoitusmallissa. Vaihtuvilla hallitusohjelmilla ja poliittisilla päättäjillä ei saa olla liian suurta rahoituksen kautta tapahtuvaa ohjaavaa vaikutusta. Strategiaperusteisen rahoituksen merkittävä kasvattaminen nykyisestä 12% esitettyyn 15 %:iin vähentää yliopistojen autonomiaa nykyisestäänkin.

Liitto korostaa, että rahoitusmallista puuttuu mekanismi, jolla edistettäisiin pitkäjänteistä perustutkimusta. Kilpaillun tutkimusrahoituksen nykyisen 9 % osuuden nostaminen rahoitusmallissa 12 %:iin ja strategiaperusteisen rahoituksen nykyisen 12 % osuuden nostaminen 15 %:iin lisäisivät rahoituksen sattumanvaraisuutta ja ennakoinnattomuutta.

Laadukas ja vaikuttava perustutkimus voidaan turvata vain yliopistojen pitkäjänteisellä ja ennustettavalla julkisella rahoituksella. Jos perustutkimuksen rahoitus on ennakoitavaa, yliopistoilla, yrityksillä sekä julkisilla toimijoilla on myös paremmat mahdollisuudet rakentaa pitkäaikaista innovaatioihin johtavaa yhteistyötä. Yliopistoilla, yrityksillä ja julkisilla toimijoilla on yhdessä myös parhaimmat mahdollisuudet arvioida, mihin perustutkimuksen ja TKI-toiminnan investoinnit on tarkoituksenmukaisinta suunnata.

Liitto esittää, että esitetyn kilpaillun tutkimusrahoituksen ja strategisen rahoituksen yhteensä 27% osuus jaetaan seuraavasti:

- strategiaperusteisen rahoituksen osuus on 5 %
- kilpaillun tutkimusrahoituksen osuus on 6 %
- malliin lisätään perustutkimukseen käytettävä erä, jonka suuruus on 16 %.

Perustutkimukseen käytettävä erä on syytä jakaa kunkin yliopiston viiden vuoden suoran budjettirahoituksen perusteella. Yliopistoilla pitää olla vapaus käyttää tämä erä autonomiansa puitteissa. Taideyliopiston osalta erää voidaan käyttää myös taiteellisen toiminnan rahoittamiseen. Erän käyttöä perustutkimukseen voidaan seurata jälkikäteen.

2. Koulutuksen rahoitusosuuteen (6 §) esitetään lisättäväksi uraseurantaan perustuva rahoitusosuus.

Pidättekö ehdotusta tarkoituksenmukaisena?

Ei

Näkemyksiä, muutosehdotuksia tai muuta kommentoitavaa ehdotukseen 2:

Liitto toteaa, että uraseurannan mittareita ei voida valita mielekkäästi, koska uraseuranta ei kuvaa yliopistokoulutuksen laatua vaan lähinnä yliopistosta riippumattomia tekijöitä.

Yrittäjäksi työllistyneiden määrän painottaminen kertoimella 2 on malliesimerkki epäonnistuneista kannustimista. Työllistyminen saattaa olla helppoa tai vaikeaa alakohtaisista, paikkakunta-kohtaisista tai suhdanteista johtuvista syistä, joilla ei ole mitään tekemistä yliopiston linjausten kanssa. Työnsaanti on erityisen vaikeaa ulkomaalaistaustaisille. Työttömyyden vaihtoehdoksi jää entistä useammin keikkatalouden (gig economy), tilaustalouden (on demand economy) tai ravitsemusalan vaatimaton yrittäjyys, joka ei aina riitä toimeentuloon. Yrittäjäksi työllistyneet eivät siksi välttämättä ole töissä, joihin yliopistojen olisi opiskelijoitaan tarkoitus kouluttaa. Liitto muistuttaa, että voimassa olevan yliopistolain mukaan yliopistojen tehtävänä on edistää vapaata tutkimusta sekä tieteellistä sivistystä, antaa tutkimukseen perustuvaa ylintä opetusta sekä kasvattaa opiskelijoita palvelemaan isänmaata ja ihmiskuntaa.

Rahoituksen kytkeminen työllisten määrään Suomessa on toinen esimerkki väärin asetetuista kannustimista. Kannustin vähentäisi kansainvälisesti korkean tason koulutusta antavien yliopistojen rahoitusta, koska osa niiden opiskelijoista päätyy työskentelemään kansainvälisesti. Ehdotuksen mukainen malli kannustaisi yliopistoja heikentämään koulutuksen tasoa ja kansainvälistä relevanssia, jotta tutkinnon suorittaneilla ei olisi mahdollisuutta edistää uraansa ulkomailla.

Liiton näkemyksen mukaan on eettisesti kyseenalaista asettaa yliopistolle kannustimia, joiden toteuttaminen heikentää opiskelijoiden toimeentuloa ja lisää heidän riskejään.

Liitto esittää yrittäjäksi työllistyneiden määrän painottamista koskevan kertoimen 2 poistamista työllistymistä koskevasta osuudesta sekä uraseurannan osuuden (2 %) siirtämistä tutkimukseen.

3. Muihin koulutuksen ja tiedepolitiikan tavoitteisiin pohjautuvia rahoitusosuuksia (7 §) esitetään tarkennettavaksi strategiaperusteisen rahoituksen määräytymisperusteiden osalta siten, että se jakaantuisi yliopiston strategiaa ja uudistumista tukevaan osuuteen sekä valtioneuvoston korkeakoulu- ja tiedepoliittisia tavoitteita tukevaan osuuteen.

Pääosa rahoituksesta kohdistuisi yliopiston omaa strategiaa ja uudistumista tukeviin toimenpiteisiin. Yliopiston strategiaa ja uudistumista tukevassa osiossa huomioitaisiin myös toimintaa läpileikkaava kansainvälisyys korkeakoulu-kohtaisista lähtökohdista (mittarit ja seuranta).

Toimenpiteistä ja niiden seurannasta sekä niitä tukevasta strategiaperusteisesta rahoitusosuudesta sovittaisiin opetus- ja kulttuuriministeriön ja yliopistojen välillä. Valtioneuvoston korkeakoulu- ja

tiedepoliittisia tavoitteita tukeva osuus perustuisi mainittuja tavoitteita edistäviin OKM:n ohjelmiin. Pidätkö ehdotusta tarkoituksenmukaisena?

Ei

Näkemyksiä, muutosehdotuksia tai muuta kommentoitavaa ehdotukseen 3:

Liitto viittaa kohdassa 1 lausuttuun ja toteaa, että strategiaperusteisen rahoituksen merkittävä kasvattaminen nykyisestä 12% esitettyyn 15 %:iin vähentää yliopistojen autonomiaa nykyisestääänkin. Strategiaperusteisen rahoituksen osuuden tulisi olla 5 %.

Liitto toteaa, että asetuksessa ei ole todettu, että pääosa strategiaperusteisesta rahoituksesta kohdistuisi yliopiston omaa strategiaa ja uudistamista tukeviin toimenpiteisiin. Mikäli strategiaperusteisen rahoituksen osuutta ei vähennetä, liiton näkemyksen mukaan asetuksessa tulisi määritellä, että 10 % rahoituksesta kohdistuu yliopiston strategiaa ja uudistamista tukevaan osuuteen ja 5 % valtioneuvoston yliopisto- ja tiedepoliittisia tavoitteita tukevaan osuuteen. Liitto toteaa, että opetus- ja kulttuuriministeriön kannustaman profiloitumisen edellytyksenä on riittävän vakaa autonomisten yliopistojen päätettävissä oleva strategiaperusteinen rahoitus ja perustutkimusrahoitus.

4. Taideyliopistolle kohdistuva erillisrahoitus lisättäisiin osaksi valtakunnallisia tehtäviä. Voimassa olevassa rahoitusmallissa vastaava erillisrahoitus on toteutettu osana alakohtaista tehtävää, joka esitetään poistettavaksi mallista. Pidätkö ehdotusta tarkoituksenmukaisena?

Ei kantaa

Näkemyksiä, muutosehdotuksia tai muuta kommentoitavaa ehdotukseen 4:

-

5. Muuta lausuttavaa ehdotukseen valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta (esim. alakohtaisen rahoitusosuuden poistaminen ja huomioiminen jatkossa opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen mukaisilla tutkintokohtaisilla kertoimilla)?

Liitto toteaa, että erillisestä alakohtaisesta rahoitusosuuden luopumisesta ja muista muutoksista (esimerkiksi tutkinnon tavoiteajassa suoriutuminen) aiheutuvia vaikutuksia on mahdoton arvioida. Ylempien korkeakoulututkintojen osalta yliopistot tulevat saamaan rahoitusta enintään sopimuskaudelle asetettua koulutuslaryhmittäistä tutkintotavoitetta vastaavaan rahoitusrajaan saakka. Koulutuslaryhmittäisten tutkintotavoitteiden nostamisella tulee olemaan suuri merkitys yksittäisille yliopistoille. Koska vastaavaa rahoitusrajaa ei ole alempien korkeakoulututkintojen osalta, rahoitusmalli kannustaa alempien korkeakoulututkintojen tuottamiseen. Vaaran on, että koulutustaso laskee.

Opetus- ja kulttuuriministerin asetus yliopistojen perusrahoituksen laskentakriteereistä

6. Asetuksen 1 §:n 1 momentissa ja liitteessä esitetään koulutuksen rahoitustekijöiksi ja niiden painoarvoiksi seuraavia:

1. Yliopistossa suoritettujen ylempien korkeakoulututkintojen lukumäärä, 19 %2. Yliopistossa suoritettujen alempien korkeakoulututkintojen lukumäärä, 11 %3. Avoimessa yliopisto-opetuksessa, erillisinä opintoina ja erikoistumiskoulutuksessa suoritettujen opintopisteiden yhteismäärä, 4 %4. Korkeakoulujen yhteistyösopimusten perusteella suoritettujen opintopisteiden yhteismäärä, 1 %5. Valtakunnallisen opiskelijapalautekyselyn vastauspisteiden yhteismäärä, 3 %6. Yliopistossa ylempään korkeakoulututkinnon suorittaneiden työllisten määrä Suomessa vuosi valmistumisen jälkeen, 2 %7. Valtakunnallisen uraseurantakyselyn vastauspisteiden yhteismäärä, 2 %.
Pidättekö ehdotusta tarkoituksenmukaisena?

Ei

Näkemyksiä, muutosehdotuksia tai muuta kommentoitavaa kohtaan 6:

Liitto muistuttaa, että yliopistolain 2 §:n 1 momentissa todetaan, että yliopistojen tulee järjestää toimintansa siten, että korkea kansainvälinen taso varmistetaan myös tutkimuksessa. Tämän valossa ei ole sen paremmin yliopistolain mukaista kuin tarkoituksenmukaistaan, että luonnoksessa allokoidaan 0 % rahoituksesta pitkäjänteiseen perustutkimukseen, kun taas 4 % allokoidaan avoimen yliopisto-opetuksen, 3 % valtakunnallisen opiskelijapalautekyselyn vastauspisteiden yhteismäärän, 2 % Suomessa työskentelevien määrän ja 2 % valtakunnallisen uraseurantakyselyn vastauspisteiden yhteismäärä perusteella.

Liitto toteaa, että jatkuvan oppimisen osuuden kasvattaminen 2 %:sta 5 %:iin tulisi rahoittaa erillisellä hankerahoituksella.

Liitto viittaa kohdassa 2 lausuttuun.

7. Asetuksen 1 §:n 1-5 momentissa ehdotetaan, että:

a) tutkintojen laskennassa huomioitaisiin alakohtaiset erot mm. infrastruktuuri- ja henkilöstöintensiivisyydessä eri kertoimilla kolmessa kategoriassa tutkintojen mukaan jaoteltuna (asetuksen liite)b) toinen saman tasoinen tutkinto huomioitaisiin pienemmällä kertoimella ja c) tutkinnon tavoiteajassa suorittaminen huomioitaisiin kahdella eri kertoimella.

Ylemmissä korkeakoulututkinnoissa koulutusalaryhmittäin sopimuksessa sovittu tutkintotavoite toimisi jatkossakin rahoitusrajana, jonka ylittävistä tutkinnoista ei myönnetä rahoitusta. Alaryhmittelyä on muutettu nykyistä suuremmiksi kokonaisuuksiksi. Pidättekö ehdotusta tarkoituksenmukaisena?

Ei

Näkemyksiä, muutosehdotuksia tai muuta kommentoitavaa kohtaan 7:

b) Liitto toteaa, että samantasoinen tutkinnon suorittaneiden tutkintojen painottaminen kertoimella 0,5 ei ole tarkoituksenmukaista eikä hallintolain ja yliopistolain valossa mielekäästä.

Yliopistojen on toiminnassaan sovellettava hallintolain tasapuolisen kohtelun periaatetta. Opiskelupaikkojen varaamisesta eri hakijaryhmille on säädetty yliopistolaissa.

Lisäkertoimella annettaisiin käytännössä kannustimia syrjiä aikaisemman tutkinnon suorittaneita opiskelupaikkoja varattaessa hallintolain 6 §:n vastaisesti. Ehdotetun lisäkertoimen tavoitteet on jo riittävästi toteutettu yliopistolain 36 b §:ssä.

c) Luonnoksessa ministeriön asetukseksi yliopistojen perusrahoituksen laskentakriteereistä todetaan, että "tutkintojen lukumäärää laskettaessa yliopistolain 40 §:ssä tarkoitetussa tavoitteellisessa suorittamisajassa suoritettujen tutkintojen lukumäärää painotetaan kertoimella 1,5 ja enintään 12 kuukautta tavoitteellista suorittamisaikaa pidemmässä ajassa suoritettujen tutkintojen lukumäärää painotetaan kertoimella 1,3". Toista tutkintoa painotetaan kertoimella 0,5.

Liitto toteaa, että ehdotus on tältä osin epätarkoituksenmukainen, koska se on omiaan vähentämään yliopistojen rahoitusta, heikentämään yliopistokoulutuksen laatua ja alentamaan koulutustasoa.

Useimmat yliopisto-opiskelijoista työskentelevät opintojen ohessa. Se on ylivoimaisesti merkittävin opintojen viivästymisen syy. Yliopistoilla ei ole sen paremmin mahdollisuuksia kuin syytäkään estää opiskelijoita työskentelemästä opintojen ohessa, koska opintojen jälkeinen työllistyminen käytännössä edellyttää opintojen aikaista työskentelyä. Ministeriö on aikaisemmin kannustanut yliopistoja helpottamaan työn ohella opiskelua muun muassa edellyttämällä opetuksen digitalisaatiota. Asetusluonnoksessa ministeriö pyrkii edistämään työn ohella opiskelua muun muassa avointa yliopisto-opetusta koskevalla laskentakriteerillä.

Luonnoksessa annetaan yliopistoille kannustimia sopeutua ehdotettuun laskentakriteeriin joko rajoittamalla opiskelijoiden mahdollisuutta työskennellä opintojen ohessa, alentamalla vaatimustasoa (opintopisteiden inflaatio) tai jakamalla huomattava osa tutkintoon kuuluvista opintopisteistä yliopiston ulkopuolisen toiminnan perusteella.

Luonnos on tältä osin ristiriidassa sekä yliopistolain 2 §:n 1 momentissa mainittujen tehtävien että 2 §:n 2 momentissa mainittujen tavoitteiden kanssa. Yliopistolain 2 §:n 2 momentissa edellytettyä korkeaa tasoa ei saavuteta kannustimilla, jotka ovat omiaan johtamaan tason laskuun.

8. Asetuksen 1 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdassa esitetään, että ns. jatkuvan oppimisen kokonaisuus muodostuisi

a) yliopiston avoimessa yliopisto-opetuksessa, erillisinä opintoina ja erikoistumiskoulutuksessa kalenterivuonna suoritettujen opintopisteiden yhteenlasketusta määrästä ja b) korkeakoulujen välisten yhteistyösopimusten perusteella yliopistossa kalenterivuonna suoritettujen opintopisteiden yhteenlasketusta määrästä.

Tekijät vastaisivat voimassa olevan rahoitusmallin tekijöitä, joista yhteistyöopinnot ehdotetaan erotettavaksi omaksi laskentakriteerikseen. Pidätkö ehdotusta tarkoituksenmukaisena?

Ei

Näkemyksiä, muutosehdotuksia tai muuta kommentoitavaa ehdotukseen 8:

Liitto toteaa, että jatkuvan oppimisen osuuden kasvattaminen 2 %:sta 5 %:iin tulisi rahoittaa erillisellä hankerahoituksella.

9. Asetuksen 1 §:n 1 momentin 5 kohdassa esitetään opiskelijapalautteeseen liittyvän rahoitustekijän pysymistä mallissa nykyisellään. Pidättekö ehdotusta tarkoituksenmukaisena?

Kyllä

Näkemyksiä, muutosehdotuksia tai muuta kommentoitavaa ehdotukseen 9:

Liitto toteaa, että opiskelijapalautteeseen liittyvä rahoitustekijä ei saa nousta nykyisestä.

10. Asetuksen 1 §:n 1 momentin 6 ja 7 kohdassa ja 7-8 momentissa ehdotetaan työllistymisen ja työllistymisen laadun rahoitustekijöiden muodostumista:

a) voimassa olevaa rahoitusmallia vastaavasti työllistymisestä vuosi valmistumisen jälkeen, jonka laskentaan lisättäisiin yrittäjien huomioiminen kertoimella 2; sekä b) ehdotettavasta uraseurantakyselyn vastausten pisteiden yhteenlasketusta määrästä. Uraseurantakyselyyn liittyvät kysymykset ja niiden pisteytystaulukko ovat asetuksen liitteessä. Pidättekö ehdotusta tarkoituksenmukaisena?

Ei

Näkemyksiä, muutosehdotuksia tai muuta kommentoitavaa ehdotukseen 10:

Liitto toteaa, että uraseurannan mittareita ei voida valita mielekkäästi, koska uraseuranta ei kuvaa yliopistokoulutuksen laatua vaan lähinnä yliopistosta riippumattomia tekijöitä.

Yrittäjäksi työllistyneiden määrän painottaminen kertoimella 2 on malliesimerkki epäonnistuneista kannustimista. Työllistyminen saattaa olla helppoa tai vaikeaa alakohtaisista, paikkakunta-kohtaisista tai suhdanteista johtuvista syistä, joilla ei ole mitään tekemistä yliopiston linjausten kanssa. Työnsaanti on erityisen vaikeaa ulkomaalaistaloustilanteille. Työttömyyden vaihtoehdoksi jää entistä useammin keikkatalouden (gig economy), tilaustalouden (on demand economy) tai ravitsemusalan vaatimaton yrittäjyys, joka ei aina riitä toimeentuloon. Yrittäjäksi työllistyneet eivät siksi välttämättä ole töissä, joihin yliopistojen olisi opiskelijoitaan tarkoitus kouluttaa. Liitto muistuttaa, että voimassa olevan yliopistolain mukaan yliopistojen tehtävänä on edistää vapaata tutkimusta sekä tieteellistä sivistystä, antaa tutkimukseen perustuvaa ylintä opetusta sekä kasvattaa opiskelijoita palvelemaan isänmaata ja ihmiskuntaa.

Rahoituksen kytkeminen työllisten määrään Suomessa on toinen esimerkki väärin asetetuista kannustimista. Kannustin vähentäisi kansainvälisesti korkean tason koulutusta antavien yliopistojen rahoitusta, koska osa niiden opiskelijoista päätyy työskentelemään kansainvälisesti. Ehdotuksen mukainen malli kannustaisi yliopistoja heikentämään koulutuksen tasoa ja kansainvälistä relevanssia, jotta tutkinnon suorittaneilla ei olisi mahdollisuutta edistää uraansa ulkomailla.

Liiton näkemyksen mukaan on eettisesti kyseenalaista asettaa yliopistolle kannustimia, joiden toteuttaminen heikentää opiskelijoiden toimeentuloa ja lisää heidän riskejään.

Liitto esittää yrittäjäksi työllistyneiden määrän painottamista koskevan kertoimen 2 poistamista työllistymistä koskevasta osuudesta sekä uraseurannan osuuden (2 %) siirtämistä tutkimukseen.

11. Asetuksen 2 §:ssä ja liitteessä tutkimuksen rahoitusosuuden laskentakriteerien tekijöiksi ja painoarvoiksi esitetään:

1. Julkaisujen lukumäärä, 14 %2. Yliopistossa suoritettujen tohtorin tutkintojen lukumäärä, 8 %3. Kansainvälinen kilpailtu tutkimusrahoitus, 6 %4. Kotimainen tutkimusrahoitus sekä kotimainen ja kansainvälinen yritysrahoitus, 6 % Pidättekö ehdotusta tarkoituksenmukaisena?

Ei

Näkemyksiä, muutosehdotuksia tai muuta kommentoitavaa ehdotukseen 11:

Liiton näkemyksen mukaan kilpaillun tutkimusrahoituksen osuuden tulisi olla 6 %. Malliin tulisi lisätä perustutkimuksen käytettävä erä, jonka suuruus olisi 16 %.

12. Asetuksen 2 §:n 1 momentissa esitetään voimassa olevan rahoitusmallin mukaisesti, että julkaisuperusteinen rahoitus muodostuu julkaisujen lukumäärästä tiedonkeruu- ja tasoluokittain kertoimella painotettuna 3 momentin tarkennuksissa esitetyllä tavalla. Lisäksi 2 §:n 4 momentissa esitetään julkaisutiedonkeruun luokkien A, C1 ja C2 mukaisia avoimesti saatavilla olevia vertaisarvioituja julkaisuja painotettavaksi kertoimella 1,2. Pidättekö ehdotusta tarkoituksenmukaisena?

Ei

Näkemyksiä, muutosehdotuksia tai muuta kommentoitavaa ehdotukseen 12:

Liitto toteaa, että eri tieteenalat ovat eriarvoisessa asemassa avoimen julkaisemisen osalta. Kaikilla aloilla ei ole olemassa foorumeja, joissa avoin vertaisarvioitu julkaiseminen olisi mahdollista.

13. Asetuksen 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa esitetään rahoitusperusteeksi tohtorin tutkintojen määrää yliopiston ja opetus- ja kulttuuriministeriön välisessä sopimuksessa sovittuun tutkintotavoitteeseen saakka. Laskenta vastaisi voimassa olevan mallin laskentaa. Pidättekö ehdotusta tarkoituksenmukaisena?

Kyllä

Näkemyksiä, muutosehdotuksia tai muuta kommentoitavaa ehdotukseen 13:

Liitto toteaa, että tohtorin tutkintojen tutkintotavoitteita tulee voida perustellusta syystä nostaa yliopiston ja opetus- ja kulttuuriministeriön välisessä sopimuksessa.

14. Asetuksen 2 §:n 1 momentin 3 kohdassa esitetään rahoitusperusteeksi kansainvälistä kilpailtua tutkimusrahoitusta ja 4 kohdassa kotimaista tutkimusrahoitusta sekä kotimaista ja kansainvälistä yritysrahoitusta. Laskenta vastaisi nykyisen rahoitusmallin laskentaa, mutta 4 kohdan sanamuotoa on tarkennettu kuvaamaan paremmin sen sisältöä. Pidättekö ehdotusta tarkoituksenmukaisena?

Ei

Näkemyksiä, muutosehdotuksia tai muuta kommentoitavaa ehdotukseen 14:

Liitto viittaa kohdassa 11 lausuttuun.

15. Muuta lausuttavaa luonnoksesta opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseksi? Muut mahdolliset kommentit?

Liitto toteaa, että tulevan mallin rahoitusvaikutusten seuraamiseksi tulisi lisäksi saada vuosittain tietoa, kuinka rahoitusmallin kautta kohdentuva rahoitus jakautuu yliopistojen kesken. Koulutus ja tutkimus -osioiden osalta tiedot tulisi olla saatavissa indikaattoritasolle asti, koulutus- ja tiedepoliittisten tavoitteiden osalta kunkin osion mukaan eriteltyinä. Tämä lisäisi mallin läpinäkyvyyttä aivan olennaisella tavalla, ja kukin yliopisto voisi seurata rahoituksen jakautumista yliopistojen välillä. Nämä tiedot olisi hyvä saada suoraan Vipunen-tietokannasta.

Liitto lisäksi ehdottaa, että opetus- ja kulttuuriministeriö perustaa rahoitusmallin seurantaryhmän, jonka tehtävän on varmistaa, että rahoitusmalli todella edistää yliopistolaissa määriteltyjen perustehtävien toteuttamista.

Professoriliitto